

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjaukset-työryhmän kokous

Aika: torstai 16.10.2025 klo 9.00–11.00

Paikka: Teams

Minna Balint (pj.)	opetus- ja kulttuuriministeriö
Nina Penttinen (sihteeri)	Opetushallitus
Tomi Alakoski (poistui 10.40)	Suomen 4H-liitto
Susanna Aro (poistui 10.00)	Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK
Ilkka Eronen	Kuntaliitto
Natalia Härkin (ei läsnä)	työ- ja elinkeinoministeriö
Mirja Hannula (sij. Mikko Vieltojärvi)	Elinkeinoelämän keskusliitto
Ulla Mäkeläinen (ei läsnä)	opetus- ja kulttuuriministeriö
Tommi Karjalainen (ei läsnä)	opetus- ja kulttuuriministeriö
Simo Karvinen	Lauttasaaren yhteiskoulu
Mikko Kinnunen	Suomen Yrittäjät ry
Mari Kokko	Osuuskuntien Keskusjärjestö Pellervo ry
Lauri Kurvonen (ei läsnä)	Opetusalan Ammattijärjestö ry OAJ
Sanna Lehtonen	YES ry
Anna Mari Leinonen	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, Keuda
Timo Pihkala	Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
Mar Porres (ei läsnä)	Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf.
Anu Raijas	Suomen pankki
Mette Ranta (poistui 10.30)	Oikeuspalveluvirasto
Tarja Römer-Paakkanen	Yrittäjyyskasvatuksen Tutkimusseura ry
Juha Saukkonen (ei läsnä)	Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Sami Suomela	Nuorten yrittäjyys ja talous NYT
Auli Toom	Helsingin yliopisto
Vierailijat:	
Jukka Tulivuori	OKM
Tuija Artama	OPH

Käsiteltävät asiat

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 09.00.
2. Esityslistan hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

4. Esitykset

- *Yrittäjyyskasvatus ja talousosaaminen toisella asteella*
Opetusneuvos Nina Penttinen ja opetusneuvos Tuija Artama, OPH

Nina Penttinen esitteli yrittäjyyskasvatusta ja talousosaamista lukiokoulutuksessa ja Tuija Artama ammatillisessa koulutuksessa.

5. Kommenttipuheenvuorot

- Lehtori Simo Karvinen, Lauttasaaren yhteiskoulu
- Rehtori Anna Mari Leinonen, Keuda
- Erityisasiantuntija Ilkka Eronen, Kuntaliitto
- Koulutuspolitiikan asiantuntija Mikko Kinnunen, Suomen Yrittäjät
- Toimitusjohtaja Mari Kokko, Pellervo

Yrittäjyyden ja liiketoiminnan valtakunnallisessa kehittämistehtävässä (2018–2025) on vahvistettu yrittäjyyskasvatusta lukiokoulutuksessa ja lukioiden yhteistyötä (Lykki-verkosto) sekä täydennyskoulutettu opettajia. Toiveena on muun muassa vahvistaa opiskelijoiden akateemista yrittäjyyttä tulevinä vuosina. Ammatillisissa perustutkinnoissa talousosaaminen on ensisijaisesti opiskelijoiden oman talouden hallinnan taitoja. Yrittäjyyteen ammatillisessa koulutuksessa on sekä pakollisia että valinnaisia tutkinnon osia laajasti. Yrittäjyysosaaminen nivoutuu perustutkintojen yhteisiin opintoihin, alan ammatilliseen osaamiseen. Tarjolla on tutkintoja ja tutkinnon osia yrittäjäksi aikoville ja jo yrittäjänä toimiville. Tutkinnon perusteet sisällöltään vastaavat jo melko hyvin yritystoiminnan eri vaiheiden osaamistarpeisiin. Puheenvuoroissa korostettiin

- vastuullisuuden ja kestävä kehityksen tärkeyttä. Vihreän siirtymän edistämisen lisäksi nuorille on tärkeää, että he voivat toimia työelämässä arvojensa mukaisesti.
- opintojen aikaista mahdollisuutta kokeilla käytännössä yrittäjänä toimista
- työpaikoilla oppimista, työpaikkavierailuja ja yrittäjätarinoita
- rajapintaa ja yhteistyötä yrittäjyyttä edistävien organisaatioiden kanssa. Tavat hyödyntää kumppaneiden yhteistyömahdollisuuksia todettiin monipuolisiksi. Toimijat olisi syytä kuvata linjauksissa ja yhteistyön esteitä poistaa (esim. lukioissa lukuvuosisuunnittelussa yhteistyö pitäisi ottaa huomioon). Mainittiin mm. 4H, NYT, yrittäjäjärjestöt ja kunnat
- (lukiokoulutus) yrittäjyysosaamisen ja -opintojen näkyväksi saamista. Mainittiin mm. diplomi.
- (ammatillisen koulutus) opiskelijoiden henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien hyödyntämistä nykyistä laajemmin talousosaamiseen ja yrittäjyyteen liittyvien osaamistarpeiden selvittämisessä. Pidettiin tärkeänä löytää opiskelijat, joilla on olemassa kiinnostusta yrittäjänä toimimiseen.
- (ammatillinen koulutus) tutkinnon sijaan tutkinnon osien suorittaminen tarjoaa mahdollisuuksia lisätä yrittäjyysosaamista esimerkiksi sisällyttämällä yrittäjyysosaamista mihin tahansa suoritettavaan tutkintoon tai sellaisenaan esim. yrittäjien lisäkoulutuksena. Käytännössä tutkinnon osat voivat kuitenkin olla hyvinkin laajoja, mikä vaikeuttaa niiden hyödyntämistä.
- koulujen ja oppilaitosten toimintakulttuuri osaltaan tukee yrittäjämaisia valmiuksia. Opettajien osaamista on syytä edelleen vahvistaa.

6. Yhteinen keskustelu

Asiakohta siirretään seuraavan 30.10. kokouksen alkuun. Varatut puheenvuorot:

7. Toimintasuunnitelman toteutuminen

30.10.2025 kokouksessa jatketaan keskustelua yrittäjyyskasvatuksesta ja talousosaamisesta toisella asteella. Kokouksessa käydään läpi ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tilannetta. Sihteerille voi ilmoittaa, mikäli toivoo toimintasuunnitelmaan jo merkittyjen alustuspuheenvuorojen jälkeen käyttää ennalta valmistellun kommenttipuheenvuoron.

Todettiin, että nuorille suunnattu digiraati arvioidaan toteutettavan marraskuun alussa. Kevään osalta toimintasuunnitelmaa tarkennetaan seuraavassa kokouksessa erityisesti kokouspäivämäärien osalta.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.56.